

PARAULA I VIDA

Una visita que enforteix la comunió eclesial

En els mesos de desembre i gener, formant quatre grups, tots els Bisbes de la Conferència Episcopal Espanyola realitzen la **Visita «ad limina Apostolorum»**, al llindar dels sepulcres de Sant Pere i Sant Pau. Visitem el Papa Francesc i els organismes de la Cúria Romana, i anem en pelegrinatge a les Basíliques construïdes sobre els sepulcres de Pere i Pau. Els Bisbes de Catalunya, ho farem de forma conjunta del 10 al 15 de gener propers. A més de l'audiència amb el Sant Pare, celebrarem l'Eucaristia a les quatre Basíliques Romanes majors i mantindrem també reunions amb aquests Dicasteris de la Cúria romana: la Congregació per als Bisbes, Doctrina de la Fe, Clergat, Instituts de Vida Consagrada, Educació Catòlica, Culte Diví, Laics, Nova Evangelització, Família i Vida, Promoció per al Desenvolupament Humà Integral, Comunicació i també amb la Secretaria d'Estat.

El Codi de Dret Canònic mana que «cada cinc anys el Bisbe diocesà ha de presentar al Romà Pontífex una relació sobre la situació de la seva Diòcesi, segons el model determinat per la Seu Apostòlica i en el temps per ella establert» (c. 399,1), i en els mesos posteriors a la presentació d'aquest informe quinquennal, «que el Bisbe diocesà vagi a Roma per venerar els sepulcres dels Sants Apòstols Pere i Pau, i es presenti al Romà Pontífex. El Bisbe ha de complir personalment aquesta obligació a no ser que es trobi legítimament impedit» (c. 400,1-2). Aquests dos deures venen d'una antiquíssima i venerable tradició teològica, canònica i espiritual que es podria remuntar al segle V després de la caiguda de l'Imperi Romà. El Papa, successor de Pere, «confirma» la fe del seus germans (cf. *Lc*

22,31-32) i s'estableix així una unitat que ve del Senyor, que els ha cridat i els ha enviat com a Apòstols seus, formant el Col·legi Apostòlic que té el Papa com a cap i centre d'unitat. La visita no només afecta el Bisbe diocesà o els seus col·laboradors més immediats, sinó que cada Bisbe va a l'encontre del Sant Pare, amb la seva Església diocesana, per refermar els vincles de la comunió eclesial, de l'amor mutu i de la unitat per a la missió evangelitzadora. Tot per millor servir la fe catòlica de l'Església i la caritat de tot el Cos de Crist, ja que «el Col·legi Apostòlic, en tant que compost de molts, expressa la varietat i universalitat del Poble de Déu; i en tant que agrupat sota un sol Cap, la unitat del ramat de Crist» (*LG 22*). És així com es comprèn que entre les coses importants que són reclamades a tot Bisbe diocesà hi hagi l'obligació de tenir un especial contacte amb el Sant Pare, de manera que aquest, com a successor de Sant Pere, pugui dedicar atenció a aquella particular porció del Poble de Déu que és la Diòcesi, l'esposa que el Bisbe té encomanada.

En els propers dies us demano que intensifiquem la vostra pregària per la persona del Sant Pare Francesc i pel seu ministeri d'unitat en la comunió, i també que encomaneu tots els Bisbes de Catalunya i de la resta d'Espanya, perquè aquesta visita sigui un esdeveniment de gràcia per a la nostra Diòcesi d'Urgell i per a les altres Esglésies diocesanes germanes, i així, renovats per l'Esperit Sant, puguem dur a terme la missió encomanada pel Senyor de ser els seus testimonis, amb coratge, esperança i alegria. Us porto amb mi «fins als llindars dels sepulcres dels Apòstols»!

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Pessebres en diorama a la diòcesi

El pessebre en diorama de la parròquia de Sant Feliu de Castellciutat ha augmentat enguany les seves escenes i hi ha incorporat la Catedral de Santa Maria d'Urgell. El Pessebre, que ha estat obert al públic les tardes dels caps de setmana, està realitzat per dos veïns del poble de Castellciutat, en Joan Ribó i Andreu Bonet que, amb entusiasme, fa uns anys van iniciar aquest recorregut en diorames d'escenes d'un pessebre que cerca mostrar també la vida a la muntanya.

A la imatge es pot veure el pas dels Reis Mags que han passat per la vora de la Catedral, amb l'Ajuntament de la ciutat de La Seu d'Urgell al fons.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Saber on anar. L'inici de l'excursió

Em llevo de matí, perseguint el sol abans que s'enlairi per l'horitzó. Vencent la seva sortida per poder aprofitar al màxim la llum que em proporcionarà. Ja tinc les botes de muntanya encalçades i la motxilla preparada del dia abans. El gest de sortir per la porta té un protagonisme especial: avui, me'n vaig d'excursió. Sé per endavant que em tocarà fer moltes passes, una rere l'altra, cap d'igual. Amb quin deler vaig començar a caminar. Tenia clar que el camí que feia depenia de la primera passa que donés i alhora depenia de totes i cadascuna de les passes monòtones

que hauria anat fent i, sense pensar-hi conscientment, depenia també del darrer pas que donés a l'acabar l'excursió. Aquest darrer pas, també sense ésser-ne conscient, esperava i desitjava que fos el mateix primer pas que havia donat a primera hora, però a l'inrevés. El gest d'entrar per la porta. Això sí, un cop finalitzada l'excursió i havent arribat a on volíem arribar. I és que anàvem en grup.

Quantes excursions fetes a la nostra vida i quines grans lliçons apreses caminant. En el grup excursionista un moment important i imprescindible és

posar-nos d'acord a on anem. La gran pregunta que ens mou ja a caminar. Totes les propostes són possibles. Un cop triat l'on, cal trobar el «per on s'hi va». I aquesta acció és tant o més important i imprescindible. Perquè caminar per caminar, només sumar passes, no és una excursió. Ja en sortir de casa cal enfilat correctament la direcció per on indefectiblement arribarem al lloc on volem anar. Qualsevol marrada o desviació ens allunyarà, potser definitivament, del lloc on havíem d'anar.

Que n'és de transcendent enfilat bé la direcció a seguir i saber per on va el ca-

mí. És l'inici de l'excursió, el bon començament de la ruta.

A la vida, com a bona excursió, hauran estat importantíssims els primers passos donats, que ens hauran permès posar-nos en el camí que ens ha de conduir on volem anar.

Algun altre dia prendrem consciència de quants passos haurem donat a la vida d'una o altra qualitat. No tots els passos són iguals.

Mn. Valentí Alonso i Roig
Rector a diverses parròquies del Penedès

PALABRA Y VIDA

Una visita que fortalece la comunión eclesial

En los meses de diciembre y enero, formando cuatro grupos, todos los Obispos de la Conferencia Episcopal Española realizan la **Visita «ad limina Apostolorum»**, en el umbral de los sepulcros de San Pedro y San Pablo. Visitamos al Papa Francisco y los organismos de la Curia Romana, y vamos en peregrinación a las Basílicas construidas sobre los sepulcros de Pedro y Pablo. Los Obispos de Cataluña, lo haremos de forma conjunta del 10 al 15 de enero próximos. Además de la audiencia con el Santo Padre, celebraremos la Eucaristía en las cuatro Basílicas Romanas mayores y mantendremos también reuniones con estos Dicasterios de la Curia romana: la Congregación para los Obispos, Doctrina de la Fe, Clero, Institutos de Vida Consagrada, Educación Católica, Culto Divino, Laicos, Nueva Evangelización, Familia y Vida, Promoción para el Desarrollo Humano Integral, Comunicación y también con la Secretaría de Estado.

El Código de Derecho Canónico manda que «cada cinco años el Obispo diocesano debe presentar al Romano Pontífice una relación sobre la situación de su Diócesis, según el modelo determinado por la Sede Apostólica y en el tiempo por ella establecido» (c. 399,1), y en los meses posteriores a la presentación de este informe quinquenal, «que el Obispo diocesano vaya a Roma para venerar los sepulcros de los Santos Apóstoles Pedro y Pablo, y se presente al Romano Pontífice. El Obispo debe cumplir personalmente esta obligación a menos que se encuentre legítimamente impedido» (c. 400,1-2). Estos dos deberes vienen de una antiquísima y venerable tradición teológica, canónica y espiritual que podría remontarse al siglo V, después de la caída del Imperio Romano. El Papa, sucesor de Pedro, «confirma» la fe de sus hermanos (cf. Lc 22,31-32) y se establece así una unidad que viene del Señor, que los ha llamado y los ha enviado como Apóstoles suyos, formando el Colegio Apostólico que tiene al Papa como cabeza y centro de unidad. La visita no sólo afecta al Obispo diocesano o a sus colaboradores más inmediatos, sino que cada Obispo va al encuentro del Santo Padre, con su Iglesia diocesana, para afianzar los vínculos de la comunión eclesial, del amor mutuo y de la unidad para la misión evangelizadora. Todo para mejor servir la fe católica de la Iglesia y la caridad de todo el Cuerpo de Cristo, puesto que «el Colegio Apostólico, en tanto que compuesto de muchos, expresa la variedad y universalidad del Pueblo de Dios; y en tanto que agrupado bajo una sola Cabeza, la unidad del rebaño de Cristo» (LG 22). Es así como se comprende que entre las cosas importantes que son reclamadas a todo Obispo diocesano se encuentre la obligación de tener un especial contacto con el Santo Padre, de modo que éste, como sucesor de San Pedro, pueda dedicar atención a esa particular porción del Pueblo de Dios que es la Diócesis, la esposa que el Obispo tiene encomendada.

En los próximos días os pido que intensifiquéis vuestra oración por la persona del Santo Padre Francisco y por su ministerio de unidad en la comunión, y también que encomendéis a todos los Obispos de Cataluña y del resto de España, para que esta visita sea un acontecimiento de gracia para nuestra Diócesis de Urgell y para las demás Iglesias diocesanas hermanas, y así, renovados por el Espíritu Santo, podamos llevar a cabo la misión encomendada por el Señor de ser sus testigos, con valentía, esperanza y alegría. ¡Os llevo conmigo «hasta los umbrales de los sepulcros de los Apóstoles»!

† **Joan-Enric Vives**
Arzobispo de Urgell

Celebració de Nadal a la Comella

El dimecres 15 de desembre, l'Arquebisbe d'Urgell i Copríncep episcopal, Mons. Joan-Enric Vives, va visitar el Centre Penitenciari de la Comella (Andorra la Vella) per fer-se proper als interns i dirigir amb Mn. Ramon Sàries una pregària, que tingués les precaucions necessàries en temps de pandèmia.

A la seva arribada, el Copríncep fou rebut pel Director del centre penitenciari, Sr. Miquel À. Garcia, i el Director adjunt, Sr. Oriol Magrinyà, amb qui el Copríncep mantingué un breu encontre per interessar-se per la situació del Centre i dels interns, especialment en aquest context de pandèmia.

A continuació, el Copríncep pogué mantenir una trobada personal amb 27 dels 49 interns del Cen-

tre que així ho van desitjar, interessant-se per la seva situació i portant-los un missatge d'esperança, dignitat i reconciliació en la proximitat de la festa de Nadal. També els feu lliurament d'un llibre dels Evangelis per a cada jorn de l'any i d'un lot de Nadal preparat per Càritas Andorrana.

L'Arxiprest de les Valls, Mn. Ramon Sàries, seguint les indicacions i recomanacions sanitàries, presidí una pregària de Nadal per grups petits amb els diversos interns, proclamant-los l'Evangelí del naixement de Jesús i pregant junts.

El Copríncep anava acompanyat pel seu Cap de Gabinet, Mn. David Codina.

► **El Museu Diocesà obre un Calendari d'Advent virtual durant el mes de desembre.** El Museu Diocesà d'Urgell va preparar un Calendari d'Advent virtual per donar a conèixer peces del Museu i del Conjunt Catedralici i al qual s'hi va poder accedir a través de les xarxes socials, on fou difós cada dia, amb un gran èxit de seguidors. Des del dia 1 de desembre i fins al dia 24, en un trajecte de divulgació del pa-

trimoni, el Museu Diocesà ha proposat a les persones de la comarca de l'Alt Urgell i d'arreu, obrir les caselles que corresponen al dia en curs per descobrir una imatge del patrimoni del Museu i una història o anècdota que s'hi refereixin. S'ha pogut seguir a través de Twitter, Facebook o bé Instagram.

Aquest és un projecte més dels que el Museu ha posat en funcionament en els darrers temps per

a acostar al públic les obres d'art del Conjunt Catedralici, com l'activitat «Busca-busca» per a infants i famílies, l'«Emocionari literari», o les visites guiades.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «Quan resem, mai ho fem sols: encara que no ho pensem, estem immersos en un majestuós riu d'invocacions que ens precedeix i continua després de nosaltres» (30 d'octubre).

@Pontifex: «No tinguis por d'apuntar més alt, de deixar-te estimar i alliberar per Déu. No tinguis por de deixar-te guiar per l'Esperit Sant. La santetat no et fa menys humà, perquè és la trobada de la teva feblesa amb la força de la gràcia» (1 de novembre).

@Pontifex: «L'amor és la regla suprema per a poder seguir el camí de Crist, ens fa conscients de la nostra pròpia fragilitat, i misericordiosos i solidaris amb les dificultats i febleses dels altres» (3 de novembre).

@Pontifex: «Quan estem temptats de jutjar malament els altres, abans de res hem de reflexionar sobre la nostra pròpia fragilitat. És bo preguntar-nos què és el que ens impulsa a corregir a un germà o a una germana, i si no som d'alguna manera corresponsables del seu error» (3 de novembre).

Recés obert a tots els fidels d'Urgell ofert per Mn. Ignasi Navarri

A la Casa d'Espiritualitat del Sant Crist de Balaguer es va celebrar el 18 de desembre, el recés per a tots els fidels d'Urgell, en la setmana de la celebració del Nadal de Nostre Senyor Jesucrist. Una trentena de persones, entre els quals hi havia alumnes de l'Escola Diocesana de Formació Permanent (EDFP) i altres fidels de diferents parròquies, van participar en aquest recés d'Advent que forma part de la formació de l'EDFP.

Mn. Ignasi Navarri, Vicari general del Bisbat d'Urgell, fou l'encarregat d'oferir els punts de reflexió per a la pregària i la revisió de la pròpia vida. Va oferir, en un primer moment, unes reflexions so-

bre els trets característics de l'Advent. Després d'un temps de pregària personal es va centrar en la figura de Maria, model d'espera i d'esperança, atenta al moment humà i al moment diví.

En acabar un segon temps de pregària, Mn. Ignasi va presidir la celebració de l'Eucaristia cap al final del matí. La seva homilia es va centrar en la persona de Sant Josep destacant la seva gran personalitat i virtuts.

Els participants al recés es van acomiadar amb ganes de viure amb profunditat les properes festes de Nadal expressant-se mútuament els bons desigs de felicitat per a aquestes dates.

Comunicat dels Patriarques i Caps de les Esglésies de Jerusalem

Els Patriarques i Caps de les Esglésies presents a la ciutat santa de Jerusalem van emetre el passat dia 13 un Comunicat que hem traduït.

«**A** tota la Terra Santa, els cristians s'han convertit en l'objectiu d'atacs freqüents i sostinguts per part de grups radicals marginals. Des de l'any 2012 hi ha hagut innumerable incidents d'agressions físiques i verbals contra sacerdots i altres clergues, atacs a esglésies cristianes, amb llocs sagrats vandalitzats i profanats regularment, i intimidació contínua dels cristians locals que simplement busquen celebrar el culte lliurement i dur la seva vida diària. Aquestes tàctiques estan essent utilitzades per grups radicals en un intent sistemàtic d'expulsar la comunitat cristiana de Jerusalem i d'altres parts de Terra Santa.

Reconeixem amb gratitud el compromís declarat del Govern Israelità de mantenir una llar segura per als cristians a Terra Santa i de preservar la comunitat cristiana com a part integral del tapís de la comunitat local. Com a prova d'aquest compromís, veiem la facilitació per part del Govern de la visita de milions de pelegrins cristians als llocs sants de Terra Santa. Per tant, és una qüestió de gran preocupació quan aquest compromís nacional és traït pel fracàs dels polítics locals, funcionaris i agències d'aplicació de la llei per frenar les activitats dels grups radicals,

que intimiden regularment els cristians locals, agredeixen sacerdots i clergues, i profanen els Llocs Sants i propietats de l'Església.

El principi que s'ha de protegir el caràcter espiritual i cultural dels barris històrics i diferenciats de Jerusalem ja està reconegut a la llei israeliana pel que fa al Barri Jueu. No obstant això, grups radicals continuen adquirint propietats estratègiques al Barri Cristià, amb l'objectiu de disminuir la presència cristiana, sovint utilitzant tractes de sota mà i tàctiques d'intimidació per desallotjar els residents de les seves cases, disminuint dràsticament la presència cristiana i interrompent encara més les rutes històriques de pelegrinatge entre Betlem i Jerusalem. El pelegrinatge cristià, a més de ser un dret de tots els cristians del món, aporta grans beneficis a l'economia i a la societat d'Israel. En un informe

recent de la Universitat de Birmingham, es va destacar que el pelegrinatge i el turisme cristians aporten 3.000 milions de dòlars a l'economia israeliana. La comunitat cristiana local, tot i que és petita i decreixent en nombre, ofereix una quantitat desproporcionada de serveis educatius, sanitaris i humanitaris a les comunitats d'Israel, Palestina i Jordània.

D'acord amb el compromís declarat de protegir la llibertat religiosa per part de les autoritats polítiques locals d'Israel, Palestina i Jordània, demanem un diàleg urgent amb nosaltres, els líders de l'Església, per tal de:

1. Fer front als reptes que els grups radicals presenten a Jerusalem tant a la comunitat cristiana com a l'estat de dret, per tal que cap ciutadà o institució no hagi de viure sota l'amenaça de violència o intimidació.
2. Iniciar el diàleg sobre la creació d'una zona cultural i patrimonial cristiana especial per salvaguardar la integritat del Barri Cristià de la ciutat vella de Jerusalem i garantir que el seu caràcter i el seu patrimoni únics es preservin, en benefici del benestar de la comunitat local, la nostra vida nacional i el món en general.»

Els Patriarques i Caps de les Esglésies a Jerusalem

13 de desembre de 2021

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

10. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [1Sa 1,1-8 / SI 115 / Mc 1,14-20]. Sant Agatò, papa (sicilià, 678-681), sant Pere Ursèol, monjo de Sant Miquel de Cuixà; beat Gregori X, papa (1271-1276).

11. ■ Dimarts [1Sa 1,9-20 / SI: 1Sa 2 / Mc 1,21b-28]. □ *Urgell*: Beata Anna M. Janer i Anglarill, vg.; sant Higini, papa (grec, 136-140) i mr.; sant Salvi, bisbe i mr.; santa Hortènsia, vg.; beats Gonçal d'Amarante i Bernat Scammacca, prevs. dominicans.

12. ■ Dimecres [1Sa 3,1-10.19-20 / SI 39 / Mc 1,29-39]. Sant Arcadi, mr.; sant Alfred, monjo, patró de l'amistat; sant Nazari, monjo; santa Tatiana, mr.; sant Martino de Lleó, prev.; sant Victorià, bisbe; sant Antoni Maria Puc-ci, prev. servita; santa Cesarina, vg.; sant Bernat de Corleone, rel. caputxí; beat Pere Francesc Jamet, prev.; sant Elred, abat cistercenc.

13. ■ Dijous [1Sa 4,1-11 / SI 43 / Mc 1,40-45]. Sant Hilari (†367), bisbe de Poitiers i dr. de l'Església; sant Gu-

mersind, mr.; santa Verònica de Benasco, vg.

14. ■ Divendres [1Sa 8,4-7.10-22a / SI 88 / Mc 2,1-12]. Sant Joan de Ribera, bisbe de València; sant Fèlix de Nola, prev.; sant Malaquies, profeta (s. V aC); santa Macrina; beat Pere Donders, prev. redemptorista.

15. ■ Dissabte [1Sa 9,1-4.10b.17-19;10,1a / SI 20 / Mc 2,13-17]. Sant Pau, ermità a Tebes (Egipte, s. IV); sants Maür (Maure o Mauri) i Plàcid, abats, deixebles de sant Benet (s. VI); sants

Habacuc (s. VII aC) i Miquees (s. VIII aC), profetes; sant Efsi, mr.; santa Secundina, vg. i mr.; sant Francesc Fernández Capillas, prev. dominicà i mr.; beat Jaume de Villa, rel. servita; sant Arnaldo Janssen; beat Lluís Variara, rel.

16. ■ Diumenge vinent, II de durant l'any (lit. hores: 2a setm.) [Is 62,1-5 / SI 95 / 1Co 12,5-11 / Jo 2,1-11]. Sant Marcel·lí I, papa (romà, 308-309) i mr.; sant Fulgenci d'Ècija (†630), bisbe; santa Priscil·la (s. I), matrona romana; sant Berard, prev. franciscà i mr.

Baptisme del Senyor (C)

COMENTARI

«Ets el meu Fill,
el meu estimat:
en tu m'he
complagut»

El baptisme de Jesús marca l'inici de la seva vida pública. Fins ara ha restat amagat a Natzaret però en aquest moment es presenta per a ser batejat, com si fos un pecador més, per Joan Baptista. Però en el moment del baptisme *s'obrí el cel i baixà cap a ell l'Esperit Sant en figura corporal i una veu digué des del cel: Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.* Jesús no solament no és el pecador que semblava sinó que és el Fill predilecte i estimat de Déu, el model de tots els fills de Déu. Ell fa realitat el que deia Joan: *Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc.* Per això Jesús és *molt més poderós* que Joan que només *bateja amb aigua*. A partir d'ara Jesús comença la seva vida pública, comença a predicar el Regne de Déu. Pau ens recorda en síntesi qui és Jesús: *S'ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes... Jesucrist, Déu gran i salvador nostre. Ell s'entregà a si mateix per nosaltres per rescatar-nos de l'esclavatge de les culpes, deixar-nos nets i fer de nosaltres un poble ben seu, apassionat per fer el bé.* I fa referència després al baptisme quan diu: *S'ha revelat la bondat de Déu, i l'amor que ell té als homes; la seva bondat ens salva amb un bany d'aigua regenerador i amb poder renovador de l'Esperit Sant.* Tot això té com a resultat: *Som hereus de la vida eterna que des d'ara, com a fills, tenim dret a esperar.*

I també Isaïes ens anuncia a la primera lectura: *Parleu amorosament a Jerusalem, digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa.* Això és motiu de consol: *Consoleu, consoleu el meu poble... aquí teniu el vostre Déu. El Senyor Déu arriba amb poder, l'acompanya el fruit de la seva victòria però ell vetlla com un pastor pel ramat, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien: té una cura especial de tots nosaltres.* La nostra actitud ha de ser la que diu sant Pau: *Abandonem la impietat i els desigs mundans, per viure una vida de sobrietat, justícia i pietat i ser un poble apassionat per fer el bé.* És la resposta a l'amor de Déu manifestat en Crist.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre del profeta Isaïes (Is 40,1-5.9-11)

«Consolau, consolau el meu poble», diu el vostre Déu. «Parleu amorosament a Jerusalem, crideu i digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.» Escolteu una veu que crida: «Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplaneu en l'estepa un camí per al nostre Déu. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabros serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit». Puja en una muntanya ben alta, missatger que anuncia a Sió la bona nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça'l ben fort, no tinguis por! Digues a les viles de Judà: «Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus; vetlla com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien.»

▶ Salm responsorial (103)

R. *Beneeix el Senyor ànima meva, Senyor, Déu meu, que en sou de gran.*

Senyor, Déu meu, que en sou, de gran! / Aneu vestit d'espèndor i de majestat, / us embolcalla la llum com un mantell. / Heu estès el cel com una vela, / i dalt les aigües us heu fet un palau. R.

Preneu els núvols per carrossa / i avanceu sobre les ales dels vents, / teniu els vents per missatgers, / el foc i les flames per executar les ordres. R.

Que en són, de variades, Senyor, les vostres obres, / i totes les heu fetes amb saviesa. / La terra és plena de les vostres criatures. / Aquí teniu el mar, immens per totes bandes, / són incomptables els animals que s'hi mouen, / des dels més petits fins als més grans. R.

Tots esperen de la vostra mà / que els doneu l'aliment al seu temps: / els el doneu, i ells l'arreglen, / així que obriu la mà, mengen a desdir. R.

Però si deixeu de mirar-los es desconcerten, / si els retireu l'alè, expiren / i tornen a la pols d'on van sortir. / Quan envieu el vostre alè, reneix la creació, / i renoueu la vida sobre la terra. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau a Titus

(Tt 2,11-14;3,4-7)

Estimat: s'ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes, i ens ensenya que abandonem la impietat i els desigs mundans, per viure en aquest món una vida de sobrietat, de justícia i de pietat, mentre esperem que es compleixi feliçment la nostra esperança, que es manifesti la glòria de Jesucrist, Déu gran i salvador nostre. Ell s'entregà a si mateix per nosaltres, per rescatar-nos de l'esclavatge de les culpes, deixar-nos nets i fer de nosaltres un poble ben seu, apassionat per fer el bé. Quan s'ha revelat la bondat de Déu, salvador nostre, i l'amor que ell té als homes, no l'han mogut les obres que nosaltres podíem haver fet, sinó la seva bondat que ens salva amb un bany d'aigua regenerador i amb el poder renovador de l'Esperit Sant, que ell ha vessat a mans plenes sobre nosaltres per Jesucrist, el nostre salvador; així, justos per la seva gràcia, som hereus de la vida eterna, que des d'ara tenim dret a esperar.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Lluc

(Lc 3,15-16.21-22)

En aquell temps, la gent que vivia en l'expectació sospitava si Joan no fora potser el Messies. Ell respongué dient a tothom: «Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no soc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc». Un dia que tot el poble es feia batejar, Jesús també fou batejat. Mentre pregava, s'obrí el cel i baixà cap a ell l'Esperit Sant en figura corporal com un colom, i una veu digué des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 40,1-5.9-11)

«Consolad, consolad a mi pueblo —dice vuestro Dios—; hablad al corazón de Jerusalén, gritadle, que se ha cumplido su servicio y está pagado su crimen, pues de la mano del Señor ha recibido doble paga por sus pecados».

Una voz grita: «En el desierto preparadle un camino al Señor; allanad en la estepa una calzada para nuestro Dios; que los valles se levanten, que montes y colinas se abajen, que lo torcido se enderece y lo escabroso se iguale. Se revelará la gloria del Señor, y la verán todos juntos —ha hablado la boca del Señor—».

Súbete a un monte elevado, heraldo de Sión; alza fuer te la voz, heraldo de Jerusalén; álzala, no temas, di a las ciudades de Judá: «Aquí está vuestro Dios. Mirad, el Señor Dios llega con poder y con su brazo manda. Mirad, viene con él su salario y su recompensa lo precede. Como un pastor que apacienta el rebaño, reúne con su brazo los corderos y los lleva sobre el pecho; cuida él mismo a las ovejas que crían».

▶ Salmo responsorial (103)

R. *Bendice, alma mía, al Señor: ¡Dios mío, qué grande eres!*

¡Dios mío, qué grande eres! / Te vistes de belleza y majestad, / la luz te envuelve como un manto. / Extiendes los cielos como una tienda. R.

Construyes tu morada sobre las aguas; / las nubes te sirven de carroza, / avanzas en las alas del viento; / los vientos te sirven de mensajeros; / el fuego llameante, de ministro. R.

Cuántos son tus obras, Señor, / y todas las hiciste con sabiduría; / la tierra está llena de tus criaturas. / Ahí está el mar: ancho y dilatado, / en él bullen, sin número, / animales pequeños y grandes. R.

Todos ellos aguardan / a que les echés comida a su tiempo: / se las echas, y la atrapan; / abres tu mano, y se sacian de bienes. R.

Escondes tu rostro, y se espantan; / les retiras el aliento, y expiran / y vuelven a ser polvo; / envías tu espíritu, y los creas, / y repueblas la faz de la tierra. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a Tito

(Tit 2,11-14;3,4-7)

Querido hermano: Se ha manifestado la gracia de Dios, que trae la salvación para todos los hombres, enseñándonos a que, renunciando a la impiedad y a los deseos mundanos, llevemos ya desde ahora una vida sobria, justa y piadosa, aguardando la dicha que esperamos y la manifestación de la gloria del gran Dios y Salvador nuestro, Jesucristo, el cual se entregó por nosotros para rescatarnos de toda iniquidad y purificar para sí un pueblo de su propiedad, dedicado enteramente a las buenas obras. Mas cuando se manifestó la bondad de Dios nuestro Salvador y su amor al hombre, no por las obras de justicia que hubiéramos hecho nosotros, sino, según su propia misericordia, nos salvó por el baño del nuevo nacimiento y de la renovación del Espíritu Santo, que derramó copiosamente sobre nosotros por medio de Jesucristo nuestro Salvador, para que, justificados por su gracia, seamos, en esperanza, herederos de la vida eterna.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas

(Lc 3,15-16.21-22)

En aquel tiempo, el pueblo estaba expectante, y todos se preguntaban en su interior sobre Juan si no sería el Mesías, Juan les respondió dirigiéndose a todos: «Yo os bautizo con agua; pero viene el que es más fuerte que yo, a quien no merezco desatarle la correa de sus sandalias. Él os bautizará con Espíritu Santo y fuego». Y sucedió que, cuando todo el pueblo era bautizado, también Jesús fue bautizado; y, mientras oraba, se abrieron los cielos, bajó el Espíritu Santo sobre él con apariencia corporal semejante a una paloma y vino una voz del cielo: «Tú eres mi Hijo, el amado; en ti me complazco».